

УДК 378.147:821(091)

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/43-1-35>

Наталія ГРИЦАК,

orcid.org/0000-0003-4744-7072

доктор педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри теорії і методики української та світової літератури

Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

(Тернопіль, Україна) grycak78@ukr.net

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЖАНРОВОГО АНАЛІЗУ РІЗНОНАЦІОНАЛЬНИХ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ-ФІЛОЛОГА: СУЧАСНИЙ СТАН

У статті розкрито питання сучасного стану формування компетентності жанрового аналізу різнонаціональних художніх творів майбутніх учителів зарубіжної літератури. Проаналізовано зміст понять «жанрова грамотність студента-філолога», «жанровий аналіз різнонаціональних художніх творів». Проведено анкетування студентів факультетів філології і журналістики, іноземних мов Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка з метою виявлення рівня сформованої компетентності жанрового аналізу різнонаціональних художніх творів. Зіставлено отримані результати відповідей майбутніх учителів зарубіжної літератури з результатами опитування, що проводилось у 2018–2019 рр. Продемонстровано, що оновлення змісту навчально-методичного забезпечення літературознавчих дисциплін і курсу «Методика навчання зарубіжної літератури» для філологічних факультетів закладів вищої освіти, розроблення авторської методики навчання жанрового аналізу різнонаціональних художніх творів майбутніх учителів зарубіжної літератури, впровадження цієї методики у навчальний процес засвідчують позитивну динаміку формування жанрової грамотності і компетентності жанрового аналізу різнонаціональних художніх творів як важливого компонента літературознавчої і методичної компетентностей. Спостереження у процесі лекційних/практичних/лабораторних занять, індивідуальні бесіди зі студентами, результати опитування показали, що відбувається зростання кількості студентів-філологів із високим рівнем жанрової грамотності й умінь і навичок жанрового аналізу різнонаціональних художніх творів. На основі отриманих результатів уточнено й доповнено характеристики показників інформаційно-когнітивного, ціннісно орієнтованого, емоційно-рефлексивного, оцінювально-результативного критеріїв, доповнена тематика лекцій, практичних і лабораторних занять, окреслено напрями науково-дослідницької та самостійної роботи студентів-філологів. Проведене діагностування підтвердило необхідність подальшого впровадження в навчальний процес філологічних факультетів закладів вищої освіти методики навчання жанрового аналізу різнонаціональних художніх творів.

Ключові слова: *заклад вищої освіти, студент-філолог, майбутній учитель, жанрова грамотність, жанровий аналіз художнього твору.*

Natalia HRYTSAK,

orcid.org/0000-0003-4744-7072

Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor;

Associate Professor at the Department of Theory and Methods of Ukrainian and World Literature

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University

(Ternopil, Ukraine) grycak78@tnpu.edu.ua

FORMATION OF FUTURE FOREIGN LITERATURE TEACHER'S COMPETENCE TO MULTINATIONAL FICTION GENRE ANALYSIS: CURRENT STATE

The paper deals with formation of multinational fiction genre analysis competence of future foreign literature teacher. The essence of such concepts as a philology student's genre literacy and genre analysis of multinational works of fiction have been analysed. The survey of students of Philology and Journalism Department and Foreign Languages Department of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University was carried out to find out the level of developed competence of multinational fiction genre analysis. The results of future foreign literature teachers' responses have been compared with those of the 2018-2019 survey. It has been demonstrated that updating the content of educational and methodological support of Literary Studies disciplines as well as "Methods of Teaching Foreign Literature" course for philological faculties of higher education institutions on the one hand, and the development of the author's methodology for teaching genre analysis of multinational works of fiction to future teachers of foreign literature and its implementation into the educational process on the other one, demonstrate a positive dynamics in the formation of genre literacy and competence of genre analysis of multinational fiction, as an important component of literary and methodological competence.

Lectures / seminars / laboratory classes observations, individual conversations with students, and the results of the survey have showed an increase in the number of philology students with a high level of genre literacy and the ability and skills of multinational fiction genre analysis. Based on the results obtained, the characteristics of the indicators of information and cognitive, value-oriented, emotional and reflective, evaluation and results criteria have been clarified and supplemented; the subjects of lectures, practical and laboratory classes have been expanded; the directions of research and independent work have been outlined. The conducted diagnostics confirmed the need for further implementation the methods of teaching genre multinational fiction analysis in the educational process of philological faculties of higher education.

Key words: higher educational institution, student-philologist, future teacher, genre analysis of a work of fiction.

Постановка проблеми. Реформування системи освіти в Україні передбачає якісні зміни у фаховій підготовці майбутнього вчителя зарубіжної літератури, адже його завдання – крізь призму високохудожніх творів різних національних літератур навчити цінувати рідне й толерантно сприймати чуже, сформувані гуманістичні погляди і національну свідомість, розкрити національну самобутність і усвідомити належність до полікультурного соціуму. Мають рацію автори модельної навчальної програми «Зарубіжна література», що «вивчення зарубіжної літератури не лише спрямоване на набуття знань про доробок письменників, окремі художні твори, літературні жанри та стилі, а й покликане залучити учнів до процесу суб'єктивізації знань, пізнання довколишнього світу і самопізнання в процесі навчання, народження у свідомості школярів «власного тексту» культури, збагаченого особистісним «Я», що сприятиме розширенню емоційно-чуттєвого досвіду учнів, формуванню ціннісних орієнтацій і ставлень» (Ніколенко, 2021:3–4). У цьому контексті особливу увагу слід звернути на той факт, що сучасний учень у виборі книги для читання керується жанровим шляхом, оскільки віддає перевагу якомусь конкретному жанру. Так, актуалізується проблема формування в майбутніх учителів зарубіжної літератури компетентності жанрового аналізу різнонаціональних художніх творів.

Аналіз досліджень. Студіювання сучасних науково-методичних розвідок засвідчує, що науковці дотримуються тенденції аналізувати художній твір з урахуванням його жанрово-родової природи. Так, В. Гладишев, О. Ісаєва, Ж. Клименко, Л. Мірошниченко, А. Ситченко, Г. Токмань, Б. Шалагінов, Ф. Штейнбук та інші обстоюють позицію, що звернення до жанру під час аналізу твору дає змогу поглибити теоретичні знання учнів, сприяє вихованню естетично-художнього смаку молоді й усвідомленню специфіки твору як явища мистецтва. Утім методисти розглядають жанр як компонент шкільного літературного аналізу. У методику навчання літератури ідею про самодостатність жанрового аналізу впроваджують Ю. Бондаренко (Бондаренко, 2011; Бондаренко, 2019), Н. Романишина (Романишина, 2012; Романишина, 2014) і Н. Грицак

(Грицак, 2019). Так, Ю. Бондаренко розробляє алгоритм проведення цього виду аналізу в шкільному курсі української літератури, увиразнює основні етапи підготовки учнів до вивчення жанру твору. Н. Романишина репрезентує оригінальну авторську методичну систему вивчення майбутніми вчителями української літератури художніх творів малої форми жанровим шляхом аналізу, впроваджує її у практику викладання літературознавчих курсів у ЗВО. Н. Грицак теоретико-методологічно обґрунтувала й розробила методику навчання жанрового аналізу різнонаціональних художніх творів майбутніх учителів зарубіжної літератури.

Мета статті – проаналізувати сучасний стан формування компетентності жанрового аналізу різнонаціональних художніх творів майбутнього вчителя-філолога.

Виклад основного матеріалу. З'ясовуючи сформований рівень компетентності жанрового аналізу різнонаціональних художніх творів студентів, доцільно звернутись до змістового наповнення понять «жанрова грамотність» і «жанровий аналіз». Так, поняття «жанрова грамотність студента» є для нас базовим, адже віддзеркалює сукупність знань, умінь і навичок визначати той чи інший жанр, виокремлювати авторські жанрові ознаки, зіставляти жанрові риси тощо, синтезуючи у своїй структурі взаємопов'язані компоненти (інформаційний, аксіологічний, міжкультурний, комунікативно-практичний) (рис. 1).

Стисло прокоментуємо кожен зі складників. Інформаційний компонент дає змогу визначити рівень теоретичних знань студента, оскільки без орієнтації у напрямках і течіях у літературознавстві, специфіці художнього образу, структурі та елементах змістової/внутрішньої організації твору, родах і жанрах літератури, жанрових модифікаціях, авторських жанрових визначеннях тощо не можна увиразнити жанрову природу твору. Аксіологічний блок передбачає розуміння студентами природи художніх цінностей крізь призму тлумачення національних кодів. Варто зазначити, що аксіологічний компонент допомагає подолати ситуацію культурного шоку й утвердити ціннісний світогляд студента. Міжкультурний складник увиразнює специфіку входження інонаціонального

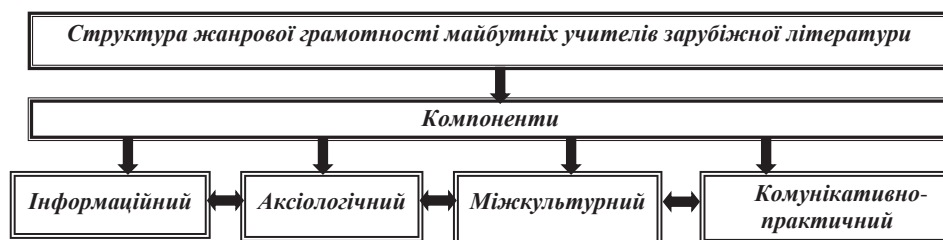

Рис. 1. Структура жанрової грамотності майбутніх учителів зарубіжної літератури

художнього твору в читацький простір студента. Відповідно, комунікативно-практичний блок зорієнтований на усвідомлення студентами того, що жанр є «серцевиною літератури», акумулюючи всі рівні художньої форми.

Із поняттям «жанрова грамотність» тісно пов'язане поняття «жанровий аналіз художнього твору» – один із видів літературознавчого аналізу, що виявляє типологічні ознаки й індивідуально-авторські особливості жанрової природи художнього твору. Говорячи про інокультурний твір, варто використовувати поняття «жанровий шлях аналізу» з урахуванням національної специфіки художнього твору. Цей шлях аналізу передбачає виявлення кризь призму загальних типологічних ознак твору авторських національних жанрових рис із метою пізнання твору, розуміння самобутності національної літератури та створення власної інтерпретації твору. Так, запропоновані студентам питання анкети зорієнтовані на усвідомлення майбутніми вчителями жанрових процесів, еволюції жанру, на особливості функціонування жанру в тій чи іншій національній літературі, появу і розвиток жанру, жанрових модифікацій, сучасної жанрової поліфонії, етапів проведення жанрового аналізу тощо.

Так, упродовж 2018–2019 рр. на факультеті філології і журналістики спеціальності «Середня освіта. Українська мова і література» (170 респондентів), факультеті іноземних мов спеціальностей «Середня освіта. мова і література (англійська)», «Середня освіта. мова і література (німецька)» Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (215 студентів) проведено анкетування з метою виявлення рівня сформованої компетентності жанрового аналізу різнонаціональних художніх творів. Отримані відповіді студентів підтвердили наші спостереження щодо низького рівня жанрової грамотності і компетентності жанрового аналізу інонаціонального художнього твору загалом. Зазначимо, що ці результати спонукали до створення експериментальної методики навчання

студентів жанрового аналізу різнонаціональних художніх творів, яка представлена у низці публікацій автора й докторському дослідженні (Грицак, 2020; Грицак, 2021). За розробленою авторською методичною системою викладачі літературознавчого циклу працювали впродовж кількох років. У вересні-жовтні 2021 року на факультетах філології і журналістики, іноземних мов Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка нами проведено ще одне анкетування студентів, метою якого було зіставлення результатів із попередніми, уточнення і доповнення характеристик показників виокремлених рівнів, визначення рівня сформованої жанрової грамотності та вмінь жанрового аналізу художнього твору. Студентам запропоновано анкету, яка містила 6 питань, що потребували однієї відповіді; 4 питання передбачали кілька варіантів відповідей. Наведемо зразок питань:

1. Чи Ваше сприйняття художнього твору змінилось після його аналізу з урахуванням жанрової природи?
 - а) так;
 - б) ні.
2. Позалітературні чинники впливають на формування жанру?
 - а) так;
 - б) ні.
3. Чи дотримуєтесь Ви позиції, що художній твір потрібно аналізувати в єдності змісту і форми?
 - а) так;
 - б) ні;
 - в) залежить від жанру художнього твору;
 - г) залежить від конкретного художнього твору.
4. На Вашу думку, рівень жанрової грамотності визначає загальний рівень літературознавчої компетентності?
 - а) так;
 - б) ні;
 - в) не замислювалась (-вся) над цим питання;
 - г) не лише літературознавчої компетентності, а й методичної компетентності.

5. Чи виникають у Вас труднощі під час написання реклам жанру чи жанрових довідок?

- а) так;
- б) ні;
- в) залежить від жанру художнього твору;
- г) залежить від конкретного художнього твору.

6. Після здійснення жанрового аналізу художнього твору Вам легше обґрунтувати авторське жанрове визначення художнього твору?

- а) так;
- б) ні;
- в) залежить від жанру художнього твору;
- г) залежить від конкретного художнього твору

і письменника.

7. Які новітні види літературознавчого аналізу Вам відомі?

- а) культурологічний;
- б) етнокультурологічний;
- в) жанровий;
- г) контекстуальний;
- д) компаративний.

8. Із якими видами літературознавчого аналізу пов'язаний жанровий аналіз?

- а) компаративним;
- б) культурологічним;
- в) етнокультурологічним;
- г) інтертекстуальним;
- г) контекстуальним;
- д) лінгвістичним.

9. Для складання асоціативного жанрового малюнку треба знати:

- а) типологічні ознаки цього жанру;
- б) специфіку функціонування жанру в національній літературі;
- в) письменників, які писали в цьому жанрі;
- г) авторські ознаки жанру;
- д) значення національних символів, елементів.

10. Для реклами жанру (як виду навчальної діяльності) характерні такі ознаки:

- а) звернення до творчої уяви читача;
- б) інформаційна насиченість;
- в) стислий обсяг;
- г) акцент на окремих жанрових елементах;
- г) формування інтересу потенційного читача.

Проаналізуємо отримані результати. Відповіді (у відсотках) на 1–3 питання представлено в діаграмі (рис. 2).

Отримані результати дають змогу стверджувати, що студенти добре розуміють важливість вивчення художнього твору в єдності змісту і форми, адже лише за таких умов повноцінно увиразнюється авторська рефлексія, відкривається авторський підтекст, розкривається взаємозв'язок жанру з національно-літературною традицією, естетичною платформою митця, літературними явищами у світовій літературі (90% – «так»). Важливою є позиція студентів, що позалітературні фактори (історико-політичні, соціокультурні) значно впливають на формування і функціонування того чи іншого жанру в національній літературі (87% – «так»). Так, студенти добре усвідомлюють, що вивчення художнього твору в його жанровій специфіці потребує обов'язкового занурення в національно-культурне середовище твору, адже встановлення соціокультурних, історичних, географічних, політичних, економічних тощо зв'язків сприяє глибокому осмисленню жанротвірних компонентів. Важливим є твердження студентів (75% – «так») про зміну рецепції інокультурного художнього твору після аналізу з урахуванням жанрової природи, оскільки дослідження твору крізь призму жанрових елементів увиразнює неповторність і особливість цього твору на всіх рівнях художньої форми. Крім того, ці відповіді в подальшому слугуватимуть формуванням у студентів позиції про потребу дослідження твору жанровим шляхом.

Відповіді на 4 питання (у відсотках) представлено в діаграмі (рис. 3).

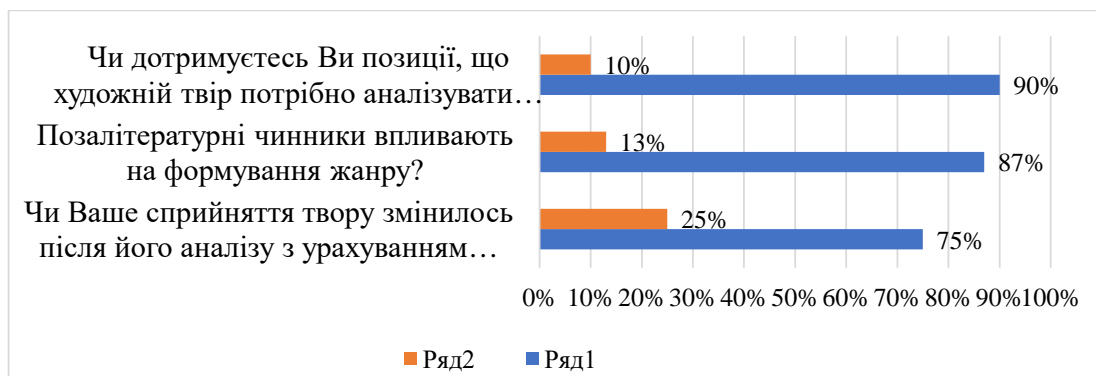

Рис. 2.

Як бачимо, більшість студентів (47%) усвідомлюють, що вміння жанрового аналізу є визначальними для літературознавчої компетентності. Утім важливо, що 47% респондентів дотримуються позиції, що вміння жанрового аналізу для вчителя зарубіжної літератури є важливим компонентом методичної компетентності. Отримані результати переконують, що в майбутній педагогічній діяльності ці студенти під час вивчення інокультурного художнього твору будуть застосовувати жанровий шлях.

Відповіді студентів на 5 і 6 питання дають змогу, по-перше, увиразнити доцільність застосування авторських видів навчальної діяльності, по-друге, виявити труднощі, які виникають під час виконання цих завдань. Результати відповідей показані в таблиці (табл. 1).

Як бачимо, 37% студентів стверджують, що написання реклам жанру чи довідок жанру не є для складним завданням. Зазначимо, що більшість студентів виконували це завдання творчо, наприклад, готували відеоролики від імені автора чи головного героя, де самі виступали в їхній

ролі; показували відеопрезентації. В індивідуальній бесіді студенти констатували, що подібні завдання у них викликають підвищений інтерес, мотивують до науково-творчої роботи, сприяють перевірці власних здібностей. Студенти розуміють, що написання реклам жанру чи жанрових довідок потребує ґрунтовних літературознавчих й історико-літературних знань, про що свідчать відповідні результати (залежить від жанру твору – 27%; залежить від конкретного художнього твору – 23%). Підтвердженням доцільності застосування жанрового аналізу є 78% студентів, які переконливо стверджують, що вивчення твору жанровим шляхом допомагає пояснити авторську позицію щодо обраного жанру чи запропонованої авторської жанрової номінації.

Важливо, що студенти не лише виявляють інтерес до виконання подібних завдань, а й розуміють особливості того чи іншого завдання, його складники, алгоритм навчальний дій. 78% студентів усвідомлюють, що без знань типологічних ознак жанру, письменників, які писали в цьому жанрі, та

Рис. 2.

Таблиця 1

Показники відповідей на питання анкети, %

Питання анкети			
Чи виникають у Вас труднощі під час написання реклам жанру чи жанрових довідок?		Після здійснення жанрового аналізу художнього твору Вам легше обґрунтувати авторське жанрове визначення художнього твору?	
Відповідь студента	%	Відповідь студента	%
так	13	так	78
ні	37	ні	3
залежить від жанру художнього твору	27	залежить від жанру художнього твору	9
залежить від конкретного художнього твору	23	залежить від конкретного художнього твору і письменника	10

значень національних символів не зможуть скласти асоціативний жанровий малюнок. 8% студентів до цього переліку ще додають потребу розумітися на авторських жанрових ознаках; 9% студентів помилково вважають, що скласти асоціативний жанровий малюнок можна лише послуговуючись типологічними ознаками жанру; 5% обрали відповідь «специфіку функціонування жанру в національній літературі», «письменників, які писали в цьому жанрі», «значення національних символів, елементів». Пропонуючи студентам різні завдання, ми хочемо, щоб вони розуміли специфіку та відмінність. Наприклад, жанрова довідка і реклама жанру – це різні види роботи, адже реклама жанру апелює до творчої уяви читача, фокусуючи при цьому увагу на окремих жанрових компонентах твору. Натомість пріоритетними ознаками жанрової довідки є інформаційна насиченість, розкриття жанрової самобутності твору, науковість мовлення, стислий обсяг. Саме тому 92% правильно до ознак реклами жанру зарахували звернення до творчої уяви читача, акцент на окремих жанрових елементах; формування інтересу потенційного читача; 4% до цих ознак додали ще й стислий обсяг; лише 4% обрали стислий обсяг і акцент на окремих жанрових елементах.

Важливою частиною анкетування були питання, які дають змогу перевірити обізнаність студентів із новітніми видами літературного аналізу, специфікою проведення жанрового аналізу, його зв'язку з іншими видами літературного аналізу. Так, 69% майбутніх учителів до новітніх видів літературного аналізу зараховують етнокультурологічний і жанровий; 18% – жанровий аналіз;

7% – культурологічний і жанровий; 6% – етнокультурологічний, жанровий і культурологічний. Отримані результати засвідчують обізнаність студентів у провідних тенденціях розвитку методики зарубіжної літератури, впровадженнях у шкільну і вишівську практику вивчення художнього твору нових видів літературного аналізу. Так, на нашу думку, є закономірними відповіді студентів на питання «З якими видами літературознавчого аналізу пов'язаний жанровий аналіз?». Так, 81% студентів правильно констатували, що жанровий аналіз тісно переплітається з культурологічним, етнокультурологічним і контекстуальним аналізами; 9% – із лінгвістичним і етнокультурологічним; 4% – із компаративним, культурологічним і лінгвістичним; 6% – з інтертекстуальним, контекстуальним і лінгвістичним.

Висновки. Проведене анкетування студентів дало змогу перевірити і зіставити результати відповідей студентів різних років навчання. Отримані результати переконують у правильності розробленої авторської методики навчання жанрового аналізу інокультурного художнього твору, доцільності запропонованих видів навчальної діяльності, які сприяють підвищенню загального рівня жанрової грамотності і набуттю високого рівня компетентності жанрового аналізу. На основі нових результатів доповнено показники інформаційно-когнітивного, ціннісно орієнтованого, емоційно-рефлексивного, оцінювально-результативного критеріїв, уточнено тематику лекцій, практичних і лабораторних занять, окреслено напрями науково-дослідницької і самостійної роботи майбутніх учителів зарубіжної літератури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондаренко Ю. І. Концептуально-образний аналіз літературного твору в школі. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2011. № 11. С. 11–14.
2. Бондаренко Ю. І. Універсальність жанрово-родового аналізу літературного твору в школі. VII Волошинські читання «Шкільна мовно-літературна освіта: традиції і новаторство»: матеріали всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 17 травня 2019 р. Київ, 2019. С. 271–276.
3. Грицак Н. Р. Аксиологічний компонент структури жанрової грамотності майбутніх учителів зарубіжної літератури. *Неперервна освіта: теорія і практика*. 2020. № 1. С. 37–43. DOI: <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2020.1.5>
4. Грицак Н. Р. Методика жанрового аналізу балад «Вільшаний король» Й. Гете та «Лілея» Т. Шевченка з урахуванням національної специфіки. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*. 2019. Вип. 1 (39). С. 147–155. DOI: [10.31376/2410-0897-2019-1-39-147-155](https://doi.org/10.31376/2410-0897-2019-1-39-147-155)
5. Грицак Н. Р. Теорія і методика навчання жанрового аналізу різнонаціональних художніх творів майбутніх учителів зарубіжної літератури: дис. ... д.пед.наук: 13.00.02. Київ: Київський Університет імені Бориса Грінченка, 2021. 515 с.
6. Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Туряниця В. Г., Тихоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.). <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Zar.lit.5-9-kl/Zar.lit.5-6-kl.Nikolenko.ta.in.14.07.pdf>
7. Романишина Н. В. «Не можна писати новели мовою роману»: методика вивчення малої прози Григора Тютюнника в аспекті жанру. Григор Тютюнник. Нові дослідження і матеріали: [наук. зб. до 80-річчя від дня народження Григора Тютюнника]. Луганськ: Вид-во «Ноулідж», 2012. С. 262–268.

8. Романишина Н. В. Методика вивчення епічних літературних творів із жанровою специфікою фольклорних. *Актуальні проблеми сучасної філології. Літературознавство*. 2014. Вип. XX. С. 132–138.

9. Романишина Н. В. Українська художня мала проза: теоретико-методичні аспекти вивчення: [монографія]. Рівне : ТзОВ «Принт Хауз», 2013. 576 с.

REFERENCES

1. Bondarenko Ju.I. Konceptualjno-obraznyj analiz literaturnogho tvoriv v shkoli [Conceptual and figurative analysis of a literary work at school]. *Ukrajinsjka literatura v zaghaljnoosvitnij shkoli*, 2011, 11, pp. 11–14 [in Ukrainian].

2. Bondarenko Yu.I. Universal'nist' zhanrovo-rodovogo analizu literaturnogo tvoriv v shkoli [Universality of genre analysis of a literary work at school]. VII Voloshyns'ki chytannya «Shkil'na movno-literaturna osvita: tradyciji i novatorstvo»: materialy` vseukr. nauk.-prakt. konf., m. Kyjiv, 17 travnya 2019 r. Kyjiv, 2019, pp. 271–276 [in Ukrainian].

3. Hrytsak N.R. Aksiolohichnyy komponent struktury zhanrovoyi hramotnosti maybutnikh uchyteliv zarubizhnoyi literatury [Axiological component of genre literacy structure of future teachers of world literature]. *Neperervna osvita: teoriya i praktyka*. 2020. № 1. pp. 37–43. DOI: <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2020.1.5> [in Ukrainian].

4. Hrytsak N.R. Metodyka zhanrovoho analizu balad «Vil'shanny korol» Y. Gete ta «Lileya» T. Shevchenka z urakhuvannjam natsional'noyi spetsyfyky [Methodology of fiction genre analysis the ballad J. Goethe "Erlkönig" and taras Shevchenko "The Lily" on national specificity]. *Visnyk Hlukhivs'koho natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni Oleksandra Dovzhenka. Pedahohichni nauky*, 2019, 1 (39), pp.147–155 [in Ukrainian].

5. Hrytsak N.R. Teoriya i metodyka navchannya zhanrovoho analizu riznonatsional'nykh khudozhnikh tvoriv maybutnikh uchyteliv zarubizhnoyi literatury [Theory and Methodology of Teaching Genre Analysis of Multinational Works of Fiction to Future Foreign Literature Teacher]: dys. ... d.ped.nauk: 13.00.02. Kyjiv: Kyjivs'kyj Universytet imeni Borysa Hrinchenka, 2021. 515 s. [in Ukrainian].

6. Model'na navchal'na prohrama «Zarubizhna literatura. 5–6 klasy» dlya zakladiv zahal'noyi seredn'oyi osvity [Model curriculum "Foreign Literature. Grades 5–6" for general secondary education institutions] (avtory Nikolenko O.M., Isayeva O.O., Klymenko Zh.V., Matsevko-Bekers'ka L.V., Yuldasheva L.P., Rudnits'ka N.P., Turyanytsya V. H., Tikhonenko S.O., Vitko M.I., Dzhanhobekova T.A.). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Zar.lit.5-9-kl/Zar.lit.5-6-kl.Nikolenko.ta.in.14.07.pdf> [in Ukrainian].

7. Romanyshyna N.V. «Ne mozhna pysaty novely movoyu romanu»: metodyka vyvchennya maloyi prozy Hryhora Tyutyunnyka v aspekti zhanru ["You can not write short stories in the language of the novel": a method of studying the short prose of Grigor Tyutyunnik in terms of genre]. *Hryhir Tyutyunnyk. Novi doslidzhennya i materialy: [nauk. zb. do 80-richchya vid dnya narodzhennya Hryhora Tyutyunnyka]*. Luhans'k: Vyd-vo «Noulidzh», 2012. pp. 262–268 [in Ukrainian].

8. Romanyshyna N.V. Metodyka vyvchennya epichnykh literaturnykh tvoriv iz zhanrovoyu spetsyfykoyu fol'klornykh [Methods of studying epic literary works with genre specifics of folklore]. *Aktual'ni problemy suchasnoyi filolohiyi. Literaturoznnavstvo*. 2014. Vyp. KhKh. pp.132–138 [in Ukrainian].

9. Romanyshyna N.V. Ukrai'ns'ka hudozhnja mala proza: teoretyko-metodychni aspekty vyvchennja: monografija [Ukrainian short fiction: theoretical and methodological aspects of the studyng: monograph]. Rivne : TzOV «Prynt Hauz». 2013. [in Ukrainian].